

REFERAT Natur-, Miljø- og Klimaudvalget d. 16-11-2020

Mødedato Mandag d. 16. november 2020 kl. 09:00

Mødested Mødelokale 188

Indholdsfortegnelse

Kloakseparering i Hvam, opfølgning på møde med borgerrepræsentanter.....	3
Grønt Danmarkskort i Kommuneplan 2021 - 2033.....	5
Forslag til indsatsplan for grundvandsbeskyttelse.....	7
Udvidelse af fjernvarmeområde, Rydhave Slots Efterskole.....	9
Orientering om energi- og klimaregnskab 1990 - 2018.....	10
Naturnationalpark Vind Hede og Stråsø Plantage.....	11
Lukket: Meddelelser.....	12

Punkt 1: Kloakseparering i Hvam, opfølgning på møde med borgerrepræsentanter

06.01.03-P20-7-19

Sagsfremstilling

TM/HSK - NMK

Natur, Miljø og Klimaudvalget behandlede den 18. august 2020 sag vedr. kloakeringsmetode i Hvam, som opfølgning på møde med borgerrepræsentanter. Udvalget besluttede at udsætte sagens afgørelse, til der var forelagt oplysninger om borgernes omkostninger ved kloakering efter traditionel metode, eller ved afledning på terræn.

Teknik og Miljø vil, i samarbejde med Vestforsyning Spildevand A/S, på mødet fremlægge eksempler på omkostninger ved forskellige løsningsmodeller. Både i form af tidligere erfaringer og konkrete beregnede eksempler.

Med baggrund i disse lægges der op til en drøftelse af, om oplysningerne giver et sådant nyt input i sagen, at det begrundes, at den tidligere beslutning kan tages op til fornyet overvejelse, eller om tillægget til spildevandsplanen for separering af Hvam fastholdes.

På baggrund af ovenstående vurdering ønskes endvidere en drøftelse af, om eller hvordan yderligere dialog skal gennemføres.

Sagsfremstilling fra Natur-, Miljø- og Klimaudvalgets møde den 18. august 2020:

Natur-, Miljø- og Klimaudvalget har efter henvendelse fra borgere i Hvam Mejeriby den 2. juli 2020 været til møde med borgerrepræsentanter fra Hvam Mejeriby angående udvalgets beslutning om at separere fælleskloakken i byen.

Byen er i spildevandsplanen udlagt til separering af kloak og med overfladisk håndtering af regnvand, frem for sædvanlig løsning med afledning i kloakrør. Borgerrepræsentanterne fra byen fremlagde på mødet deres bekymringer vedr. håndteringen af overfladevand på overfladen, ligesom de redegjorde for frustrationer over, at de ikke føler sig klædt på til, hvordan de skal løse håndteringen på egen grund. I forbindelse med mødet blev udvalget vist rundt til konkrete adresser, hvor beboerne oplever, det kan være uklart, hvordan de skal aflede vandet.

Ved mødet afleveredes en underskriftsindsamling med henblik på at få sagen sat i bero, og at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget genovervejer separeringsmetoden. Underskriftsindsamlingen er underskrevet af 84 af byens ca. 110 borgere og er vedlagt denne dagsorden som bilag 1.

Natur-, Miljø- og Klimaudvalget ønskede på baggrund af borgermødet at drøfte sagen på mødet den 18. august 2020 med henblik på at afgøre, om sagen skal genoptages.

Vestforsyning Spildevand A/S vil være repræsenteret under behandling af punktet mhp. at besvare udvalgets eventuelle konkrete spørgsmål til sagen.

Indstilling

Det indstilles at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget drøfter, om sagen ønskes genoptaget.

Historik

Beslutning fra Natur-, Miljø- og Klimaudvalget, 18. august 2020, pkt. 1:

Udvalget besluttede at udsætte sagen.

Udvalget ønsker et oplæg fra Teknik og Miljø og Vestforsyning Spildevand A/S omkring muligheden for yderligere dialog med borgerne samt oplysninger omkring borgernes omkostninger ved traditionel separatkloakering samt separatkloakering med afledning af overfladevand på terræn.

Beslutning

Udvalget besluttede at fastholde den tidligere beslutning, da det klimamæssigt er den bedste løsning. Udvalget lægger vægt på, at der kan findes brugbare løsninger på alle adresser.

Der vil primo 2021 tilbydes yderligere vejledning for håndtering af overfladevand i Hvam.

Bilag

Underskriftsindsamling

Punkt 2: Grønt Danmarkskort i Kommuneplan 2021 - 2033

01.02.03-P15-2-17

Sagsfremstilling

TM/BB - NMK-ØK

Ifølge en ændring af planloven fra 2017 skal kommunerne ved revision af kommuneplanen planlægge for et Grønt Danmarkskort. Planlægningen er en positiv mulighedsudpegning, som skal understøtte fremtidige naturindsatser.

Det betyder i praksis, at kortet skal medføre en fokuseret naturforvaltningsindsats omkring de vigtigste naturområder, og at kortet skal angive, hvorledes disse naturområder i fremtiden kan få en højere grad af fysisk sammenhæng. Grønt Danmarkskort skal realiseres gennem frivillighed fra borgernes side, og det forventes ikke, at der vil ske en fuld realisering. Der er således ingen forventning om, at alle områder indenfor Grønt Danmarkskort i fremtiden skal være natur.

Teknik og Miljø har udarbejdet et oplæg til Grønt Danmarkskort for Holstebro Kommune, som forelægges til politisk behandling med henblik på at udkastet indarbejdes i det kommende udkast til kommuneplan.

Oplægget til Grønt Danmarkskort bygger på principper, som blev udarbejdet af det Naturråd som blev nedsat i første halvår af 2018 med det selvsamme formål. Naturrådet bestod af interessenter på tværs af benyttelses- og beskyttelsesinteresser. Det var et enigt Naturråd, som afgav sine anbefalinger til kommunerne i området, om hvordan principperne skulle udformes. Derudover er kortet udarbejdet på baggrund af statens krav om, at Natura 2000-områder og vigtige, eksisterende beskyttede naturtyper med mere skulle indgå, samt ud fra de kriterier, der fra statens side er stillet til at udpege muligheder for udvidelser og forbindelser mellem fragmenteret natur. Herudover er der gjort brug af den viden, kommunen igennem de senere år systematisk har indsamlet om de vigtigste naturområder i kommunen. Det samlede materiale har på den måde udgjort et godt grundlag for udpegningen af Grønt Danmarkskort.

De samlede kriterier - både de statslige og kriterier opstillet af Naturrådet - medfører en væsentlig opdatering og ændring af den samlede planlægning på naturområdet. Der er ikke afsat konkrete statslige midler til realisering af dele af det Grønne Danmarkskort. Men når planlægningen træder i kraft, bør den indgå i Holstebro Kommunes egen prioritering af midler til naturindsatser, således at disse prioriteres inden for det Grønne Danmarkskort.

Den samlede udpegning omfatter ca. 1/3 del af kommunens areal, hvoraf de knap 80 procent udgøres af natur, der allerede er beskyttet idag, eller som er omfattet af anden planlægning. De supplerende ca. 20 procent er i hovedsagen der, hvor der er muligheder for at udvide eller forbinde eksisterende naturområder. Dette er ikke ensbetydende med, at de supplerende 20 % alt sammen skal blive til naturarealer som følge af denne planlægning. Præcis hvor og hvordan, der kan laves indsatser inden for udpegningen, vil afhænge af hvilke plante- eller dyrearter, der gennemføres et projekt til fordel for. Desuden er tegningen af områder med naturpotentialer, efter ønske fra Naturrådet, tegnet med en "bred pensel", for at muliggøre flere alternative forbindelsesmuligheder, frem for at pege på én konkret.

Det bemærkes, at oplægget til Grønt Danmarkskort er afstemt med det kommende oplæg til planlægning på landbrugsområdet. Der er også lagt op til en væsentlig udvidelse af udpegningen af Områder til store husdyrbrug, men der er ikke overlap mellem denne udpegning og Grønt Danmarkskort. Afgrænsningen mellem udpegningen af Særligt værdifulde landbrugsområder og Grønt Danmarkskort er også tilpasset, således at der ikke er overlap. Markarealer, som ligger indenfor Grønt Danmarkskort, kan fortsat anvendes landbrugsmæssigt, da det er frivilligt, om lodsejere ønsker at indgå i eventuelle fremtidige naturprojekter.

Oplægget til Grønt Danmarkskort er beskrevet nærmere i bilaget til dagsordenen.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget overfor Økonomiudvalget anbefaler:

- at oplægget til Grønt Danmarkskort indarbejdes i forslag til Kommuneplan 2021 – 2033

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Bilag

Kortbilag Grønt Danmarkskort

Beskrivelse af oplæg til Grønt Danmarkskort i Holstebro Kommune

Punkt 3: Forslag til indsatsplan for grundvandsbeskyttelse

09.08.24-P15-1-20

Sagsfremstilling

TM/LK – NMK-ØK-BY

Kommunerne skal udarbejde indsatsplaner for beskyttelse af grundvandet efter vandforsyningslovens §13. Hovedformålet med en indsatsplan er at beskrive de beskyttelsestiltag, der - ud over den generelle beskyttelse af grundvandet - vurderes at være nødvendige for at sikre forsyningen af rent drikkevand både nu og i fremtiden. Teknik og Miljø har på udvalgsrådet den 26. marts 2019 præsenteret status på det igangværende arbejde og har efterfølgende afholdt møde i det lovpligtige Koordinationsforum med repræsentanter fra bl.a. vandværkerne, landbruget, branche- og interesseorganisationer.

Tidligere udvalgsbeslutninger og allerede vedtaget indsatsplaner udstikker sammen med vandforsyningsplanen bindende retningslinjer, der sikrer grundvandsbeskyttelsen i den daglige administration. Disse retningslinjer er udmøntet i indsatsplanen, som bindende indsatser for kommunens planlægning, drift og sagsbehandling. Som eksempel kan nævnes, at det er videreført fra de eksisterende indsatsplaner, at der ikke må etableres nye tankstationer indenfor BNBO. I forhold til at der allerede findes en veludbygget infrastruktur for tankning af fossile brændstoffer, og behovet fremadrettet forventes at blive mindre pga. elektrificering, videreføres indsatsen. Indsatsen er da fortsat bindende i kommunes planlægning indenfor BNBO som et grundvandsbeskyttende tiltag.

Der er i dag vedtaget indsatsplaner for kildepladserne ved Frøjk Vandværk, Nibsbjerg Vandcenter og ved de nu nedlagte Nr. Felding og Gadegård vandværker. I det udarbejdede forslag til indsatsplan redegøres der for beskyttelsestiltag i hele Holstebro Kommune, og de allerede vedtagne planer er indarbejdet heri. Med endelig vedtagelse af Indsatsplan for Holstebro Kommune aflyses de allerede vedtagne planer.

Som præsenteret for Natur-, Miljø- og Klimaudvalget tidligere er forslag til indsatsplanen udarbejdet digital og kan ses her www.indsatsplanholstebro.dk. Indsatsplanen forventes justeret løbende, hvorved det sikres, at planen til en hver tid beskriver gældende indsatser. For berigtigelser af administrativ karakter, evt. fejl i kortmateriale, retter Teknik og Miljø løbende. Beslutninger i Natur-, Miljø- og Klimaudvalget, der har betydning for retningslinjer og dermed på administrationspraksis og deraf medtagne indsatser, rettes også løbende. Ved ændringer i områdeudpegninger og evt. rådighedsindskrænkninger orienteres udvalget. Planen revideres hvert 4. år. I bilag 1 findes en beskrivelse af hovedpunkterne i indsatsplanen.

Omkring vandværksboringer i Holstebro Kommune er der udlagt en beskyttelseszone - det BoringsNære BeskyttelsesOmråde (BNBO). Efter aftale om Pesticidstrategi 2017-2021, vedtaget af en forligskreds i folketinget, er kommunen pålagt indenfor BNBO at vurdere behovet for beskyttelse af grundvandet imod pesticider samt at igangsætte nødvendige tiltag. Målet er, at frivillige aftaler om ophør med brug af sprøjtemidler indenfor BNBO skal være indgået senest ved udgangen af 2022. I indsatsplanen for grundvandsbeskyttelse i Holstebro Kommune er beskyttelsesbehovet indenfor BNBO ved hvert vandværk/kildeplads vurderet. Indsatsplanen danner således grundlaget for, at vandværker og landbruget kan påbegynde forhandlinger om frivillige aftaler i forhold til at stoppe med brugen af pesticider i de BNBO'er, hvor der er vurderet et beskyttelsesbehov. Med en fastsat tidsfrist for indgåelse af aftaler, er der således behov for at sikre fremdriften i forhold til vedtagelse af indsatsplanen.

På baggrund af grundvandskortlægningen (foretaget af staten) og en sårbarhedsvurdering af BNBO'erne, har Holstebro Kommune vurderet, hvor i kommunen det er nødvendigt at lave egentlige indsatser ved vandværkernes kildepladser. I oktober 2020 har Teknik og Miljø afholdt møder med alle vandværker i kommunen, hvor der er enighed om hvilke indsatser, der vurderes nødvendige ved det enkelte vandværk. Disse indsatser er beskrevet i indsatsplanen. De beskrevne indsatser adskiller sig ikke fra det Natur-, Miljø- og Klimaudvalget tidligere har fået forelagt.

Finansiering af de beskrevne indsatser indenfor vandværkernes kildepladser, herunder BNBO, påhviler det enkelte vandværk. Vandværkerne har mulighed for at sikre finansieringen over vandtaksterne. Vandværkerne har mulighed for at oprette et betalingsfællesskab, hvor de solidarisk kan betale for indsatser ved det enkelte vandværk. Det er muligt for kommunen at påbyde deltagelse i et evt. vandsamarbejde om betaling af indsatserne beskrevet i planen. Med vedlagte forslag til Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse i Holstebro Kommune lægges der op til, at indsatsplanen sendes i 12 ugers høring. Gennemførelse af høring som skitseret betyder, at plan for understøttelse af frivillige aftaler i BNBO kan følges.

Der gøres opmærksom på, at ved endelige vedtagelse af indsatsplanen, vil Byrådet skulle tage stilling til, om kommunen ønsker at tilkendegive, at kommende aftaler kan indgås på ekspropriationslignende vilkår, for at sikre at erstatninger

bliver skattefri.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget over Byrådet anbefaler:

- at forslag til indsatsplan for grundvandsbeskyttelse sendes i 12 ugers høring.

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Bilag

BILAG 1 - Hovedelementer i Indsatsplan

Præsentation - Forslag til indsatsplan

Punkt 4: Udvidelse af fjernvarmeområde, Rydhave Slots Efterskole

13.03.00-P16-3-20

Sagsfremstilling

TM/LKD - NMK

Vinderup Varmeværk har fremsendt projektforslag for Rydhave Slots Efterskole, med henblik på konvertering fra nuværende gasområde til fjernvarmeområde. Projektforslaget er fremsendt til godkendelse i kommunen i henhold til Varmeforsyningsloven.

Projektforslaget er udarbejdet på baggrund af henvendelse fra efterskolen, der ønsker fjernvarmeforsyning. Efterskolens nuværende kedler i varmecentralen er udtjente og defekte. For at forsyne med fjernvarme fra Vinderup Varmeværk skal der etableres ca. 2.500 m forsyningsledning til efterskolen. Forsyningsledningen forventes etableret samtidig med en ny vandledning.

I henhold til projektforslaget kan efterskolen fjernvarmeforsynes med en tilslutning på 400 kW, og forsyningen betegnes ifølge Varmeforsyningsloven som en blokvarmecentral, hvor der iht. nugældende regler er aftagerpligt til den kollektive forsyning. Bestemmelserne omkring aftagerpligt forventes ændret med ny lovgivning pr. 1. januar 2021.

Det fremgår af projektforslaget, at fjernvarmeforsyning af området udviser et samfundsøkonomisk overskud på ca. 3 mio. kr. i nutidsværdi over 20 år i forhold til naturgasforsyning af området. Det er en forudsætning for godkendelse af projektforslaget, at projektet er samfundsøkonomisk favorabelt i forhold til referencen.

Endvidere fremgår af projektforslaget, at der vil være en brugerøkonomisk fordel ved konverteringen. For Rydhave Slots Efterskole vil der med tilslutningen på 400 kW og et årligt varmebehov på ca. 1000 MWh kunne spares ca. 60.000 kr. om året.

Fjernvarmeproduktionen på Vinderup Varmeværk består af biogasmotor kraftvarme, naturgas kraftvarme, elkedel samt spids- og reservelast baseret på naturgas.

På baggrund af projektets samfundsøkonomiske overskud samt brugerøkonomiske fordel anbefaler Teknik og Miljø, at projektforslaget fremmes. Det fremsendte projektforslag vil, under forudsætning af udvalgets beslutning herom, blive sendt i høring hos berørte parter i fire uger.

Såfremt der i høringsperioden ikke kommer bemærkninger/indsigelser til projektforslaget indstilles det, at projektet godkendes, og at Teknik og Miljø bemyndiges til at give ansøger og de berørte parter meddelelse herom.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget beslutter:

- at vedlagte projektforslag sendes i høring i fire uger hos de berørte parter
- at såfremt der ikke kommer bemærkninger/indsigelser til projektforslaget, bemyndiges Teknik og Miljø til at meddele endelig godkendelse af projektet.

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Bilag

Projektforslag - Fjernvarmeforsyning af Rydhave Slots Efterskole

Punkt 5: Orientering om energi- og klimaregnskab 1990 - 2018

13.00.00-P15-2-19

Sagsfremstilling

TM/LKD - NMK

Holstebro Kommune har, sammen med de andre kommuner i Region Midtjylland, fået udarbejdet et energiregnskab for energi- og transportsektoren minimum hvert andet år siden 2007. Energiregnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med Energistyrelsens vejledning for området. Energiregnskabet for 2018 er suppleret med en tilbageskrivning til 1990, der i alt væsentlighed bygger på samme metoder og data som de øvrige regnskaber.

Endvidere har Holstebro Kommune fået udarbejdet et klimaregnskab for 2018 og 1990, der er opbygget i overensstemmelse med FN's retningslinjer og på de metoder, der er anvendt i det nationale klimaregnskab (drivhusgasregnskab). Dermed kan regnskabet for Holstebro Kommune sammenholdes med den nationale målsætning om 70% reduktion af drivhusgasser i 2030 i forhold til 1990.

I klimaregnskabet indgår drivhusgasudledninger fra følgende sektorer:

- landbrug, skovbrug og anden arealanvendelse
- affald og spildevand
- industrielle processer og industriel produktbrug
- energi- og transportsektoren

Til hver af sektorerne er knyttet et regnskab, dog er der for ”landbrug, skovbrug og anden arealanvendelse” knyttet tre regnskaber – et for dyrehold, et for planteavl og et for arealanvendelse og ændringer i arealanvendelse inklusiv brug af høstede træprodukter. Klimaregnskabet vedr. planteavl vedrører den del af planteavlen, som består af enårige afgrøder og græs i omdrift. Kulstofopbygningen i græs uden for omdrift, frugttræer, bærbuske, samt energipil og elefantgræs og mellem/efterafgrøder opgøres ligesom i det nationale klimaregnskab sammen med anden arealanvendelse, mens al gødningsanvendelse fortsat tilregnes landbruget. Juletræer, som er dyrket på landbrugsjord, opgøres som skov, dvs. sammen med arealanvendelse. En nærmere beskrivelse af regnskabet fremgår af vedlagte bilag.

Det er estimeret, at der i Holstebro Kommune var en udledning på 1.230.087 tons CO₂-e (CO₂-ækvivalenter) i 1990 og at udledningen var reduceret til 770.742 tons CO₂-e i 2018. Drivhusgasudledningen er således reduceret med 37% i Holstebro Kommune i perioden 1990 - 2018. På landsplan er drivhusgasudledningen reduceret med 27% i samme periode.

Den største reduktion i Holstebro Kommune er sket indenfor energiområdet, hvor CO₂-e-udledningen er reduceret med 74% i perioden 1990-2018. Her er alle de lavesthængende frugter nu høstet. Drivhusgasudledningen fra energiområdet udgjorde i 1990 50% af den samlede drivhusgasudledning, hvor det i 2018 udgjorde 20% af den samlede drivhusgasudledning. I 2018 bidrog følgende sektorer til hovedparten af den samlede drivhusgasudledning i Holstebro Kommune: Dyrehold: 24%, Transport 22%, Arealanvendelse 21% og Energisektor 20%.

Data vil indgå i det forestående arbejde med DK2020 klimaplaner, som Holstebro Kommune har tilmeldt sig.

I vedlagte bilag er vist de estimerede drivhusgasudledninger indenfor de forskellige sektorer i 1990 og i 2018.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Bilag

notat vedr. klimaregnskab for Holstebro Kommune 1990 og 2018

Punkt 6: Naturnationalpark Vind Hede og Stråsø Plantage

01.05.00-P17-1-20

Sagsfremstilling

AD - NMK

Regeringen har i finanslovsforslaget afsat midler til etablering af nye naturnationalparker og udlægning af urørt skov for at løfte naturen og biodiversiteten i Danmark. Dette i forlængelse af beslutningen om udpegning af de to første Naturnationalparker ved Fussingø og i Gribskov.

Området omkring Vind Hede og Stråsø Plantage rummer store naturværdier og er, foruden at være internationalt naturbeskyttelsesområde, også med i Danmarks Naturkanon.

Store dele af dette område er ejet af staten og kan blive til en fantastisk naturnationalpark med naturlig græsning fra kron dyr, som kan vandre vildt over store afstande. Netop dette er unikt, da man andre steder skal hegne naturen inde for at sikre de naturlige processer. De to udpegede naturnationalparker har en størrelse på omkring 1.000 ha. Området omkring Vind Hede, Stråsø Plantage, Nørre og Søndre Visborg heder og Lystbækengene omkring Madum Å kan danne ramme om en naturnationalpark 3-5 gange så stor.

Området er beliggende i Herning, Holstebro og Ringkøbing-Skjern kommuner, med hovedparten af arealet i Herning og Holstebro kommuner. I et partnerskab mellem kommunerne og Naturstyrelsen omkring naturnationalpark Vind Hede og Stråsø Plantage kan der leveres fælles formidlingstiltag, publikumsfaciliteter, guidede ture og meget mere.

Teknik og Miljø anbefaler, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget tager stilling til, om der skal rettes henvendelse til Miljøministeren samt partiernes miljøordførere med anbefaling om at skabe Danmarks største naturnationalpark med naturlig kron dyrgræsning i området omkring Vind Hede og Stråsø Plantage. Forslag til skrivelse til Miljøministeren samt til miljøordførere er vedlagt som lukkede bilag.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget beslutter:

- om der skal rettes henvendelse til Miljøministeren samt miljøordførere med anbefaling om etablering af naturnationalpark Vind Hede og Stråsø Plantage og i givet fald,
- at vedlagte udkast til skrivelser sendes til Miljøministeren samt miljøordførere.

Beslutning

Natur-, Miljø- og Klimaudvalget besluttede, at der rettes henvendelse til Miljøministeren samt miljøordførere med anbefaling om etablering af naturnationalpark Vind Hede og Stråsø Plantage.

Punkt 7: Lukket: Meddelelser

00.01.53-G00-1-19